

İşletme Araştırmaları Dergisi
Journal of Business Research-Turk
10/3 (2018) 173-193

Journal Of
Business Research
Turk

www.isarder.org

Akademisyenlerin Psikolojik Sağlık ve Mutluluklarının Belirleyicileri Olarak Sosyal ve Örgütsel Destek*

*Social and Organizational Support as Determinants of Psychological
Resilience and Happiness of Academicians*

Tahsin AKÇAKANAT

Süleyman Demirel Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölümü
Isparta, Türkiye

orcid.org/0000-0001-9414-6868
tahsinakcakanat@sdu.edu.tr

Hasan Hüseyin UZUNBACAK

Süleyman Demirel Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölümü
Isparta, Türkiye

orcid.org/0000-0002-3297-1659
hasanuzunbacak@sdu.edu.tr

Serpil KÖSE

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Yalvaç Büyükkutlu Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümü
Isparta, Türkiye

orcid.org/0000-0003-2215-9613
serpilkose@sdu.edu.tr

Özet

Bu çalışmada akademisyenlerin psikolojik sağlamlığını ve mutluluklarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi üzerine odaklanılmıştır. Bu kapsamda sosyal ve örgütsel destek araştırmanın bağımsız değişkenleri olarak belirlenmiş ve model oluşturulmuştur. Çalışmada ayrıca psikolojik sağlamlığın mutluluk üzerine etkisi de incelenmiştir. Bu çalışmada, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde çalışan 271 akademisyen araştırmanın örneklemini teşkil etmektedir. Kolayda örneklem metodu kullanılarak, örneklemden anket tekniği kullanılarak elde edilen veriler, SPSS ve Lisrel programları kullanılarak yapısal eşitlik modeli ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz neticesinde, hem sosyal desteğin hem de örgütsel desteğin, psikolojik sağlamlık ve mutluluk üzerinde pozitif etkileri olduğu görülmüştür. Ayrıca psikolojik sağlamlığın, mutluluk üzerinde de pozitif etkisi olduğu sonucu elde edilmiştir. Boyutlar bazında analiz yapıldığında, akademisyenlerin mutluluklarının belirleyicilerinin arkadaş desteği, örgütsel adalet ve psikolojik sağlamlık olduğu bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre akademisyenlerin mutlulukları üzerine en yüksek etkide bulunan değişken psikolojik sağlamlıktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Destek, Örgütsel Destek, Psikolojik Sağlamlık, Mutluluk.

*Bu çalışma 26. Ulusal Yönetim ve Organizasyon kongresinde bildiri olarak sunulmuş metnin genişletilmiş halidir.

Gönderme Tarihi 29 Haziran 2018; Revizyon Tarihi 2 Ağustos 2018; Kabul Tarihi 10 Eylül 2018

Abstract

This research focuses on determining the factors that affect the psychological resilience and happiness of academicians. In this context, social and organizational support was determined as independent variables of the research, then the model was created. The study also examines the effect of psychological resilience on happiness. In this study, 271 academicians working at Süleyman Demirel University and Mehmet Akif Ersoy University constitute the sample of the researcher. The data obtained using convenience sampling method and sample survey technique were analysed with SPSS and Lisrel programs using the structural equation model. As a result of the analysis, both social support and organizational support were found to have positive effects on psychological resilience and happiness. In addition, it was concluded that psychological resilience has a positive effect on happiness. When dimensions were analysed on a case-by-case basis, it was found that the determinants of the happiness of academicians are friend support, organizational justice and psychological resilience. According to the results of the research, it is the variable "psychological resilience" which has the highest effect on the happiness of the academicians.

Keywords Social Support, Organizational Support, Psychological Resilience, Happiness.

1. Giriş

Birey sosyal yaşamında ve iş yaşamında birçok olayla karşı karşıya kalmaktadır. Bu olayların bir kısmı bireyin psikolojik durumunu olumlu olarak etkilemekte, bir kısmı ise olumsuz olarak etkilemektedir. Bu etkiler, çalışanların mutluluk düzeylerini de etkilemektedir. Çalışanların çevrelerinden görmüş oldukları destek, özellikle olumsuz durumlarla başa çıkma konusunda oldukça önemlidir. Psikolojik sağlamlık açısından örgüt ve sosyal çevreden alınan destekler çalışana güç veren, sosyal hayatında ve iş hayatında karşılaştıkları sorunlarla başa çıkmalarını kolaylaştıran, nihayetinde onların mutlu olmalarına yardım eden unsurlar arasında sayılabilmektedir. Bu kapsamda, bu çalışma ile örgütsel destek, sosyal destek unsurlarının psikolojik sağlamlık ve mutluluk üzerine etkileri araştırılmıştır. Bu doğrultuda, iki kuram temel alınmış, çalışmanın alt yapısı bu kuramlarla oluşturulmuştur. Bu kuramlar “Psikolojik Sağlamlık Kuramı” ve “Kaynakların Korunması Kuramı”dır.

Psikolojik Sağlamlık Kuramı son 70-80 yıldır geliştirilmekte olan bir teoridir. Günümüzde psikolojik sağlamlık ailelerde, topluluklarda, iş yerlerinde hatta askeri alanlarda ele alınmaktadır. Psikolojik sağlamlık teorisi, insanların ve sistemlerin güçlü yönlerini ele alarak, zorlukların üstesinden nasıl gelmeleri gerektiğini göstermektedir (VanBreda, 2001, s. 1). Bir başka deyişle psikolojik sağlamlık, olumsuz bir olayla karşılaşıldığında riskler ve koruyucu etkenlerin etkileşime geçmesi ile bireyin karşılaştığı duruma uyum sağlamasını ifade etmektedir. Koruyucu etmenler olumsuz durumla karşılaşmış olan bireyin risk faktörlerini azaltan, olumsuz durumun etkilerini hafifleten etmenlerdir. Garnezy (1987) yaptığı çalışmada koruyucu faktörleri üçe ayırmıştır. Bu sınıflandırmada koruyucu faktörler bireysel faktörler, aile ile alakalı faktörler ve aile dışı faktörlerden oluşmaktadır (Kararımak, 2006, ss. 129-133).

Çalışmanın temelini oluşturan bir diğer kuram ise, Hobfoll tarafından 1989’da ortaya atılan Kaynakların Korunması Kuramı’dır. Bu kurama göre kişiler, değer verdikleri kaynakları edinmek, korumak, varlığını artırmak ve saklamak istemektedirler (Cömert ve Yürür, 2017, s. 21). Kurama göre bireylerin değer verdikleri kaynaklar ise

dört şekilde gruplandırılmaktadır. Bunlar “nesnel kaynaklar, koşullar, kişisel özellikler ve enerji” şeklinde sıralanmaktadır (Kahya ve Şahin, 2016, s. 95). Bireyin sahip olduğu ve koruyarak varlığını artırmak istediği kişisel özelliklerinden biri ise psikolojik sermayesidir. Psikolojik sermaye özyeterlilik, iyimserlik, uyum ve psikolojik dayanıklılık boyutlarından oluşmaktadır. Bu çalışmada bireyin psikolojik sermaye yapısında yer alan ve bireyin olumsuz bir durumla karşı karşıya kalması halinde bu zorluk sonrasında kendini toparlayarak başarılı bir şekilde yaşamını idame ettirmesini ifade eden psikolojik dayanıklılık boyutu ele alınmıştır (Basım vd. 2013, s. 99).

2. Kavramsal Çerçeve

Bu başlık altında araştırmanın bağımsız ve bağımlı değişkenleri kavramsal açıdan ele alınacak ve bunların birbirleriyle olan ilişkisi alt başlıklar halinde incelenecektir.

2.1. Psikolojik Sağlamlık

Psikolojik sağlamlık üzerinde durulması ve incelenmesi gereken önemli bir konudur. Bir yandan mental sağlığın korunmasında ve kaybedilen sağlığın yeniden kazanılmasında, diğer yandan stres ve negatif olayların tolere edilebilmesinde psikolojik sağlamlık karşımıza çıkmaktadır (Bitmiş vd., 2013, s. 30).

Türkçe’ye birçok farklı çevirisi bulunan “resilience” kelimesi esneklik anlamına gelir ve kelime anlamı olarak orijinal haline dönme yeteneğini ifade eder (Baltacı ve Karataş, 2014, s. 458). Yapılan çalışmalarda “resilience” kavramının çevirisi olarak “Psikolojik Sağlamlık” (Gizir, 2007; Kararımak, 2007; Erarslan, 2014; Doğan, 2015; Arslan, 2015), “Kendini Toparlama Gücü” (Terzi, 2006; Işık, 2016), “Yılmazlık” (Gürkan, 2006; Kaner ve Bayraklı, 2010; Çakar vd., 2014) ve “Psikolojik Dayanıklılık” (Basım ve Çetin, 2011; Bitmiş vd., 2013; Işık, 2016a) terimleri kullanılmıştır.

Psikolojik sağlamlıkla alakalı olarak birçok farklı tanım mevcuttur. Yapılan tanımlardan yola çıkılarak psikolojik sağlamlık kavramı, bireyin yaşamış olduğu travmalara, tehditlere, trajedilere, ailesel ve ilişkisel sorunlara, sağlıkla ilgili sıkıntılara ve çalışma ortamı veya ekonomik problemler gibi olumsuzluklara karşı sağlıklı bir şekilde hayatına devam etmesini ve geleceğe umutla bakabilmesi olarak ifade edilebilir (Masten ve Coatsworth, 1998, s. 205; Luthar vd., 2000, s. 3; Masten, 2001, s. 228; Sameroff, 2005, s. 3; Luthar, 2005, s. 1; Fleming ve Ledogar, 2008, s. 7; Baltacı ve Karataş, 2014, s. 458; Basım ve Çetin, 2011, s. 2).

Sağlıklı bireylerin genel niteliklerinin belirlenmesi üzerine yapılan çalışmalar, yaşanması muhtemel olumsuzlukları önleme ve bu olumsuzluklara müdahale edebilme açısından önemli bir yere sahiptir (Arslan, 2015, s. 3). Psikolojik sağlamlığı yüksek olan bireyler, bir travmayı atlattıktan sonra önceki durumlarına hızlı bir şekilde dönüş yapabilen kişilerdir (Baltacı ve Karataş, 2014, s. 459). Bu özellik kimi bireylerde doğuştan getirdikleri bir özellik olmakla birlikte bazı bireyler bu özelliği karşılaştıkları sorunlar karşısında sonradan öğrenirler (Basım ve Çetin, 2011, s. 2).

Psikolojik sağlamlıkla ilgili önemli kavramlardan biri de koruyucu faktörlerdir. Koruyucu faktörler sağlıklı bir bireyin karşılaşabileceği olumsuzlukları azaltma etkisine sahip olduğu gibi bir yandan da karşılaşılan olumsuzluklara olumlu yaklaşabilmede bireye katkı sağlar (Erarslan, 2014, s. 8). Koruyucu faktörler arasında sağlamlık, adaptasyon ve alışma gibi bireysel, ailesel ve bireyin çevresi ile iyi ilişkilere sahip olması gibi çevresel faktörlerin varlığı ve bunların bireyin hayatındaki olumsuzluklara

karşı tampon işlevi görmesi sayılabilir (Öz ve Yılmaz, 2009, s. 84; Baltacı ve Karataş, 2014, s. 459).

Yapılan çalışmalarda psikolojik sağlamlıkla birçok kavram arasındaki ilişki incelenmiştir. Gizir (2007) yaptığı çalışmada risk ve koruyucu faktörlerle olan ilişkiyi bakarken, Kararımak (2007) duygusal kişisel faktörlerle, Terzi (2008) içsel koruyucu faktörlerle, Güloğlu ve Kararımak (2010) benlik saygısı ile, Kaner ve Bayraklı (2010) aile içi faktörlerle, Kararımak ve Siviş Çetinkaya (2011) benlik saygısı ve denetim odağı ile, Baltacı ve Karataş (2013) çocuklarda depresyon ile, Bitmiş vd. (2013) örgütsel özdeşleşme ve tükenmişlik ile, Özer ve Deniz (2014) duygusal zeka kişilik özelliği ile, Çakar vd (2014) yaşam doyumu ve özyeterlilikle, Arslan(2015) olumlu olumsuz duygular ve özyeterlilikle ve Arslan ve Balkıs (2016) duygusal istismar ve problem davranışlar ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Rutter 1987’de yaptığı çalışmada koruyucu faktörler üzerinde dururken, Adger (2000) sosyal sağlamlık ve ekolojik sağlamlık arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bonanno (2004) çalışmasında insan kapasitesi ile ilişkiyi ele almış ve bireyin esneklik kapasitesinin hafife alındığı görüşünü savunmuştur. Luthar 2005 ve 2013 yıllarında psikolojik sağlamlığın çocuk psikososyal gelişimine etkisini ele almıştır. Fleming ve Ledogar (2008) kültürel ve toplumsal dayanıklılık üzerine, Folke ve arkadaşları (2010) ise dayanıklılık, uyumluluk ve dönüştürülebilirliğin entegre edilmesi üzerine çalışmışlardır.

2.2. Örgütsel Destek

Örgütsel destek örgütün, üyelerinin iyiliği konusunu önemsemesini, şikayetleriyle ilgilenmesini, sorunları olan çalışanlara yardım etmeye çalışmasını, çalışan refahına önem vermesini ve onlara adil davranmasını ifade etmektedir (Eisenberger vd., 1986, s. 501; Asad ve Khan, 2003, s. 139; Kurtessis, 2015, s. 2). Çalışanlarda örgütsel destek algısının sağlanması için bir takım koşulların sağlanması gerekmektedir. Örgütte, örgütsel adaletin ve yönetsel desteğin sağlanması, örgütsel ödüller ve iş koşulları, çalışanların örgütsel destek algısını etkilemektedir (Nayır, 2013, s. 90).

Örgütsel adalet, çalışanın örgütle alakalı algıladığı genel adalet algısını ifade etmektedir. Örgütsel adalet iki ana temele oturtulmaktadır. İlki çalışanların iş karşılığı elde ettikleri ücret, fayda ve ödüllerle alakalı olarak algıladıkları, ikincisi ise bu ücret, fayda ve ödüllerin kazanılması ile ilgili olarak uygulanan yöntemlerle alakalı olarak algılanan adalettir (Çakar ve Yıldız, 2009, s. 70).

Örgütsel desteğin bir boyutu da yönetici ile olan iletişimi kapsayan ve örgütsel desteğin algılanmasında oldukça önemli bir yere sahip olan yönetici desteğidir. Yönetici ile kurulan iletişim, yöneticinin örgüt çerçevesinde uyguladığı düzenlemeler ve verdiği mesajlar, yöneticiden gelen övgü ve onay, yönetici desteğinin algılanmasında büyük bir etkiye sahiptir (Akbaş Tuna ve Boylu, 2016, s. 510).

Çalışanların kurumları için gösterdiği çabalar çeşitli şekillerde ödüllendirilmeye devam edildiği müddetçe çalışanlar, örgütsel desteği algılamaya devam etmektedir (Giray ve Şahin, 2012, s. 2). Örgütler, destekledikleri ve devam etmesini diledikleri davranışları ödüllendirirler. Ödüllendirme övgü, para veya terfi biçiminde olabilmektedir. Örgütler ödüllendirme politikaları vasıtasıyla örgütlerdeki davranışları olumlu yönde etkileyebilmektedir (Kaplan, 2010, ss. 13-14).

Örgütsel destek, hem çalışana hem de örgüte katkı sağlayan bir davranıştır. Örgütsel desteğin sağlandığı kuruluşlarda, çalışanların psikolojik olarak daha iyi

olmaları kuruluşa da yansiyacak, karşılıklı çıkarlar korunmuş olacaktır. Akın (2008) yaptığı çalışmada örgütsel davranışın çalışan ve kuruluş için avantajlarını sıralamıştır. Örgütsel olarak desteklenen birey, kendisini örgütün bir parçası olarak gördüğünden işi için gösterdiği çabada artış olacaktır. Diğer yandan psikolojik olarak daha güçlü hissettiğinden yaratıcılık ve sorumluluk yetisi gelişecek, stres ve tükenmede azalma gözlemlenecektir. Örgütsel destekle birlikte örgüte bağlılığı artmış olan bireyin devamsızlığı da azalarak iş tatmini ve performansı artacaktır (Akın, 2008, ss. 144-147).

Örgütsel destekle alakalı yapılmış çalışmalarda, örgütsel destek çeşitli kavramlarla birlikte incelenmiştir. Turunç ve Çelik (2010), örgütsel desteğin iş performansına etkisini incelemiştir. İplik (2014) örgütsel vatandaşlıkla ilişkisine, Tanrıverdi ve Kılıç (2017) ise örgütsel yabancılaşma ile ilişkisine odaklanmışlardır. Rhoades ve arkadaşları 2001 yılında yaptıkları çalışmada örgütte duygusal bağlılıkla ilişkisine bakmışlardır. Yine 2012 yılında Hussain ve Asif, örgütsel destekle örgütsel bağlılık arasındaki ilişkiyi ele almıştır. Allen vd. (2003) destekleyici insan kaynakları uygulamaları bakımından örgütsel desteği incelemiştir.

2.3. Sosyal Destek

Dumont ve Provost'a göre sosyal destek, alınan desteğin türü ve sosyal destek kaynakları olmak üzere iki kategoride incelenmektedir. Sosyal destek türü enstrümental, bilgilendirici ve duygusal olmak üzere üçe ayrılırken, sosyal destek kaynaklarını ise aile, arkadaşlar ve yabancı çevre oluşturmaktadır. Yine sosyal destek kaynakları kapsamında resmi kaynakları profesyonel insanlar, ajanslar vb. oluştururken, resmi olmayan destek ebeveynler, arkadaşlar ve diğer çevre tarafından sağlanmaktadır (Greeff ve Fillis, 2009, s. 280). Bu çalışmada resmi olmayan sosyal kaynaklar arasında yer alan aile, arkadaşlar ve özel bir kişiden sağlanan destek üzerinde durulmaktadır.

Sosyal destek, bireyin korunduğuna ve sevildiğine, saygı duyulduğuna ve karşılıklı yükümlülükleri bulunan bir grubun üyesi olduğuna inandığı önemli bir husustur (Cobb, 1976, s. 300). Sosyal destek bireyin çevresiyle olan ilişkilerini kapsamaktadır. Bireyin sosyal çevresi ise aile, arkadaşlar ve özel bir kişi olmak üzere üç farklı ortam olarak değerlendirilmektedir. Sosyal çevre ile alakalı olarak bireyin aldığı ve algıladığı destek de birbirinden farklıdır. Yapılan çalışmalar algılanan desteğin, alınan sosyal desteğe göre psikolojik sağlık üzerinde daha etkili olduğunu ortaya koymuştur (Çeçen, 2008, ss. 416-417).

İnsanlar arasındaki destekleyici etkileşimler, yaşam stresinin olumsuz sağlık sonuçlarına karşı koruyucu görev üstlenmektedir (Cobb, 1976, s. 300). Sosyal destek bağlamında yürütülen birçok çalışma eşinden, arkadaşlarından ve aile üyelerinden daha yüksek düzeyde psikolojik destek gören bireylerin, daha az destek gören bireylere göre daha sağlıklı olduğunu göstermektedir. Yine yapılan çalışmalarda, sosyal destek ile zihinsel sağlık arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır (Cohen ve Wills, 1985, ss. 310-311). Öyle ki son zamanlarda uzmanlar, bireylerin ve toplumun daha sağlıklı olması için aile, arkadaş ve yakın çevreden gelen destekten daha fazla faydalanmaya yönelmektedirler. Bu çevrenin desteği doğal destek olarak adlandırılmakta ve psikolojik sorunların çözümünde önemli yer tutmaktadır (Eker vd., 2001, s. 18).

Sosyal destek birçok kavramla birlikte çalışılmıştır. Kaşıkçı vd. (2009) yaptıkları çalışmada sosyal destek ve benlik saygısı üzerine çalışırken, Altay vd. (2010) tükenmişlikle alakası üzerinde, Batıgün ve Kılıç (2011) internet bağımlılığı ile ilişkisi

üzerinde durmuşlardır. Traş ve Arslan (2013) ergenlerde sosyal yetkinlik kavramını, algılanan sosyal destek açısından incelemiştir. Malkoç ve Yalçın ise 2015’te yaptıkları çalışmada sosyal desteğin psikolojik dayanıklılık, başa çıkma ve iyi oluş ile ilişkisini incelemiştir. 2016’da Terzi tarafından yapılan çalışmada ise algılanan sosyal destek ve psikolojik dayanıklılık irdelenmiştir. Sosyal destek kavramı ile alakalı yurtdışında da bir takım çalışmalar yapılmıştır. Sarason vd. (1983) sosyal destek anketini tanımlamışlardır. 1985’te Cohen ve Syme, “Sosyal Destek ve Sağlık” adında bir kitap yayımlarken aynı yıl Cohen vd. sosyal desteğin bileşenlerini incelenmişlerdir. Malecky ve Demaray (2002) çocuk ve ergenlerde algılanan sosyal desteğin ölçülmesi üzerinde çalışmış, Greeff ve Fillis 2009’da yaptıkları araştırmada tek ebeveynli ailelerde sosyal desteğin psikolojik sağlamlıkla ilişkisi üzerinde durmuşlardır. 2015’te Feeney ve Collins tarafından yapılan çalışmada ise sosyal destek, ilişkiler yoluyla gelişen yeni bir teorik bakış olarak tanımlanmıştır.

2.4. Mutluluk

Mutluluk, yaşamın bütününde genel olarak alınan hazzı ifade eder. Bir başka deyişle mutluluk, bireyin yaşamını nasıl değerlendirdiği ve yaşamdan aldığı doyumla alakalıdır (Bülbül ve Giray, 2011, s. 114). Birey bu doyuma olumlu duyguları sıklıkla, olumsuz duyguları nadiren yaşayarak ve yaşamdan en yüksek derecede memnuniyet duyarak ulaşır. Bu üç etmen öznel iyi oluşun üç bileşeni şeklinde de adlandırılabilir (Lyubomirsky vd., 2005, s. 115).

Sosyal bağlar, mesleki hayatta yaşanan deneyimler ve boş zamanda yapılan faaliyetler mutluluğun temelini oluşturur. Mutluluğun kaynağı üç boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar yaşamdan haz alma, hayatın anlamını keşfetmek ve bir durum, birey veya yaşanmışlığa yönelmek, bağlanmak veya yoğunlaşmaktan meydana gelir (Alver vd., 2010, ss. 13-14).

Mutlulukla alakalı yapılan çalışmalar, mutluluğun olumlu duygusal sonuçlarının yanı sıra olumlu fiziksel sonuçları da beraberinde getirdiğini göstermektedir. Mutlu bir birey kendini iyi hissetmesinin ve pozitif duygulara sahip olmasının yanı sıra diğer bireylerle başarılı bir iletişime, yüksek yaşam enerjisine ve kreatifliğe sahiptir. Mutluluk bu olumlu sonuçların dışında bireye, daha kuvvetli bir bağışıklık sistemi ve başarılı bir kariyere sahip olma ve daha uzun bir yaşam fırsatı sunmaktadır (Doğan vd., 2013, s. 392).

Olumlu sonuçları beraberinde getirdiği belirlenen mutluluğun derecesi ise üç ayrı faktörle belirlenmektedir. Bunlar; belirlenen nokta, yaşam şartları ve kasıtlı faaliyetlerdir. Belirlenen nokta, bireyin kronik mutluluk noktasıdır ve sabittir. Bu kronik mutluluk bireyin sahip olduğu genetik özellikleri ifade eder ve mutluluk derecesinin %50’sini oluşturur. Yaşam şartları ise mutluluk derecesinin %10’unu oluşturur ve bireyin bulunduğu kültürel ve ulusal coğrafi bölgenin yanı sıra yaş, medeni durum, gelir, dini aidiyet ve cinsiyet gibi demografik özellikleri ifade eder. Yaşam şartları aynı zamanda bireyin geçmişte yaşadığı kişisel travmaları veya olumlu yaşanan olayları da kapsar. Kasıtlı faaliyetler ise bireyin katılmayı kendi seçebileceği faaliyetlerdir. Bu faaliyetler düzenli egzersiz yapmak, bazı bilişsel aktivitelere katılmak ve iyilik yapmak gibi olumlu faaliyetleri içerir ve bireyin mutluluk düzeyini %40 oranında etkiler (Lyubomirsky vd., 2005, ss. 116-118).

Doğan ve Sapmaz (2012) yaptıkları çalışmada mutluluk ölçeğini üniversite öğrencileri ile çalışmışlardır. Gülcan ve Nedim Bal (2014) iyimserliğin mutluluk

üzerindeki etkisini, Kırık ve Sönmez (2017) ise iletişimle mutluluk ilişkisini incelemişlerdir. Easterlin 1995'te yaptığı çalışmada gelirdeki artışın mutluluğu artırıp artırmadığını incelemiştir, Frey ise 2008'de yaptığı çalışmada tam tersine mutlulukla ekonomiyi inceleyerek bireylerin manevi değerlere önem vermesinin ekonomiyi etkileyeceğini belirtmiştir. Lü vd. (2014), dışadönüklük, nevroz ve mutluluk arasında arabulucu olarak psikolojik sağlık üzerinde durmuştur.

2.5. Değişkenler Arasındaki İlişkiler

Bireyin sosyal çevresinden edindiği desteği ifade eden sosyal destek, psikolojik sağlamlığı etkileyen önemli bir faktördür. Ganellen ve Blaney 1984'te yaptıkları çalışmada, sosyal destek ile psikolojik sağlık arasında pozitif yönlü bir ilişki elde etmişlerdir. Elde ettikleri bulguları değerlendiren Ganellen ve Blaney, bireyin edindiği sosyal destek seviyesi arttıkça, psikolojik sağlamlığının da arttığı şeklinde yorum yapmışlardır (Ganellen ve Blaney, 1984, s. 159).

Psikolojik sağlamlığı etkileyen bir başka faktör de örgütsel etmenlerdir. Birim içi etkileşimin desteklenmesi, liderlik, olumlu rol model ve kurumsal politikaların adil şekilde uygulanması, çalışma arkadaşlarıyla sağlanan koordinasyon ve bağlılık psikolojik sağlamlığı olumlu yönde etkilemektedir (Meredith vd., 2011).

Lü ve arkadaşları, 2014'te yaptıkları çalışmada psikolojik sağlamlığı kişilik ve mutluluk arasında aracı olarak tanımlamışlardır. Psikolojik sağlık önemli bir psikolojik kaynaktır, negatif olumsuz deneyimlerin ardından değişikliğe adapte olma esnekliğini sağlamaktadır. Bu yönüyle psikolojik sağlık hastalıklarda ve olumsuz sonuçlardan kaçınarak olumlu sonuçları edinmeye hizmet eder. Bir başka deyişle psikolojik sağlık mutluluğun önemli bir kaynağı olarak görülebilir (Lü vd., 2014, s. 129).

Mutluluğun gerçekleşmesi birçok belirleyiciye bağlıdır. Bu nedenle mutluluk üzerine yapılan çalışmaların en önemli görevlerinden biri mutluluğu neleri etkilediğinin belirlenmesidir. Nitekim en önemli bulgulardan biri, kişinin hayatının maddi olmayan yönlerinin, özellikle de aile üyeleri, arkadaşlar ve komşular arasındaki sosyal ilişkilerin önem taşıdığıdır (Frey, 2008, s. 4). Bu sosyal ilişkiler ve sosyal çevreyle olan iyi etkileşim bireyin iyi olma hissine ve iyilik durumuna katkı sağlamaktadır (Gülcan ve Nedim Bal, 2014, s. 43).

Örgütlerin çalışanlarına değer vermesi, hem çalışanların mutlu olmalarına hem de örgüt ile duygusal bağ kurmalarına yardımcı olmaktadır. Örgütsel destek kavramı, işverenlerin çalışanın rahatlığını dikkate alması ve mutluluğunu artırıcı faaliyetlerde bulunması anlamına gelmektedir (Turunç ve Çelik, 2010, s. 185). Bu tanımdan anlaşılmaktadır ki örgütsel destek, çalışanın mutluluğuna odaklanmakta, yani çalışan mutluluğunu beraberinde getirmektedir.

3. Araştırmanın Yöntemi

Bu bölümde araştırmanın amacı, örnekleme, araştırma modeli ve hipotezler ile veri toplamada kullanılan ölçüm araçlarına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada akademisyenlerin sosyal ve örgütsel destek düzeyleri, psikolojik sağlamlık ve mutluluk seviyeleri ölçümlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada ayrıca sosyal ve örgütsel desteğin, psikolojik sağlamlık ve mutluluk üzerine olan etkileri de tespit

edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada son olarak ise psikolojik sağlamlığın, akademisyenlerin mutluluk düzeylerini nasıl etkilediği de araştırılmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini Süleyman Demirel Üniversitesi (2339) ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde (853) görev yapan toplam 3192 akademisyen oluşturmaktadır. Örneklem olarak ise bu üniversitelerde görev yapan akademisyenler seçilmiştir. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak, elektronik olarak hazırlanan anket linki akademisyenlerin mail adreslerine gönderilmiş ve katılım sağlamaları istenmiştir. Çalışma 8 Ocak - 19 Ocak 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş ve toplamda 271 kişi anket çalışmasına katılmıştır. Literatürde yapısal eşitlik modeli ile yürütülen araştırmalarda, normal dağılım gösteren durumlarda asgari örneklem sayısının 100 olması, kabul edilen örneklem sayısının ise 200 ve üzeri olması yeterli görülmektedir (Tanaka vd., 1990). Bu nedenle çalışmada kullanılan 271 anketin yeterli olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırmaya katılanlardan %40,2'si kadın, %59,8'i ise erkektir. Katılımcıların %65,6'sı evli olup %9,1'i lisans, 40,6'sı yüksek lisans ve 50,4'ü doktora mezundur. Katılımcıların unvan bazında dağılımlarına bakıldığında, %5,8'i profesör, %6,9'u doçent, %27,5'i yardımcı doçent, %22,1'i araştırma görevlisi, %26,4'ü öğretim görevlisidir. Katılımcıların bulunduğu örgütte çalışma sürelerinin ortalaması $9,8 \pm 7,49$ yıl, yaş ortalaması ise $36,02 \pm 7,65$ 'dir.

3.3. Ölçüm Araçları

Araştırmada veri toplamada anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anket formu 4 ölçekten oluşmakta olup ölçeklere ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (MSPSS): Algılanan sosyal desteğin ölçeği Zimet ve arkadaşları (1988) tarafından geliştirilmiş ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Eker ve arkadaşları (2001) tarafından yapılmıştır. Aile desteği, arkadaş desteği ve özel bir insan desteği olarak 3 boyut ve 12 maddeden oluşan ölçek 7'li likert tarzındadır. Bu çalışmada gerçekleştirilen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonucunda ölçekten hiçbir madde atılmamış olup uyum iyiliği değerleri kabul edilebilir düzeydedir (RMSEA:0,057, $\chi^2/df:89,88/48$ NFI:0,98, NNFI:0,98, CFI:0,99, GFI:0,95, AGFI:0,91). Boyutların güvenilirlik değerleri de (aile desteği $\alpha = .826$, arkadaş desteği $\alpha = .908$, özel bir insan desteği $\alpha = .966$) ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Algılanan Örgütsel Destek Ölçeği (AÖDÖ): Algılanan örgütsel desteğin ölçülmesinde Nayır (2011)'in geliştirmiş olduğu 65 maddeden oluşan ölçeğin, yine Nayır tarafından 2011'de oluşturulan kısa formu kullanılmıştır. Örgütsel adalet, yönetim desteği, örgütsel ödüller ve iş koşulları olmak üzere üç alt ölçekten oluşan AÖDÖ, 28 maddeden meydana gelmiştir. Katılımcılar bu maddeleri 5'li likert tarzında cevaplandırmışlardır. Bu çalışmada gerçekleştirilen DFA sonucunda örgütsel adalet boyutunun 4 maddesi, yönetim desteği boyutunun 1 maddesi, örgütsel ödüller ve iş koşulları boyutunun 1 maddesi işlerlik göstermemektedir. DFA sonucunda ölçeğin uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu anlaşılmıştır (RMSEA:0,052, $\chi^2/df:311,68/179$, NFI:0,98, NNFI:0,99, CFI:0,99, GFI:0,90, AGFI:0,87). Boyutların güvenilirlik değerleri de (örgütsel adalet $\alpha = .934$, yönetim desteği $\alpha = .916$, örgütsel

ödülleri ve iş koşulları $\alpha = .897$) ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Kısa Psikolojik Sağlık Ölçeği (KPSÖ): Psikolojik sağlamlığın ölçülmesinde Smith ve arkadaşları (2008) tarafından geliştirilen, Doğan (2015) tarafından Türkiye’de geçerlik ve güvenilirliği incelenmiş olan ve 6 maddeden oluşan tek boyutlu ölçek kullanılmıştır. Katılımcılar ifadelerine beşli Likert ölçeğine göre cevap vermişlerdir. Bu çalışmada KPSÖ’nün 2 maddesi işlerlik göstermemektedir. KPSÖ’nün uyum iyiliği değerlerinin iyi uyum düzeyinde olduğu tespit edilmiştir (RMSEA:0,033, χ^2/df :1,29/1, NFI:1,00, NNFI: 1,00, CFI: 1,00, GFI: 1,00, AGFI: 0,98). Ölçeğe ait Cronbach alfa katsayısının $\alpha=.845$ olması ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

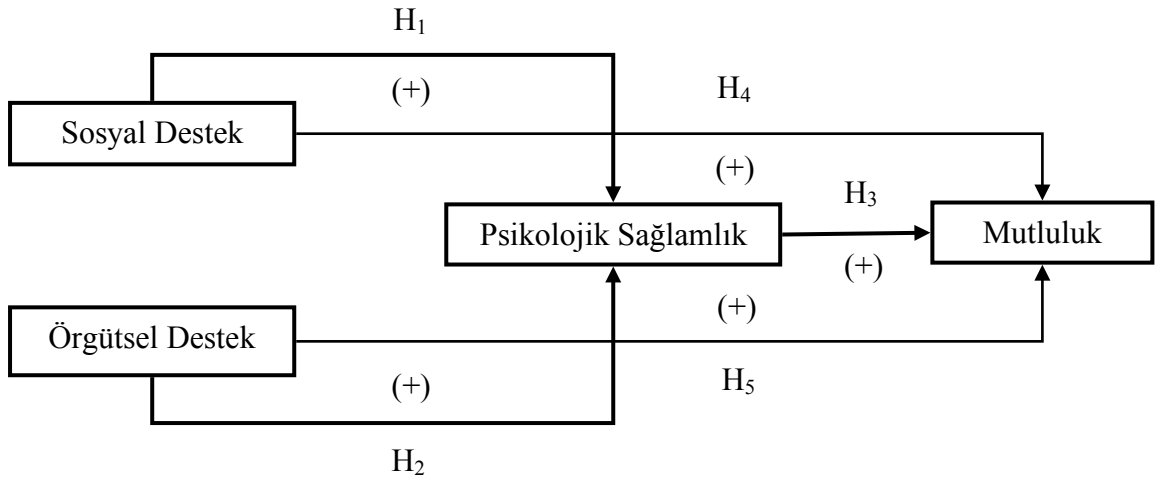
Oxford Mutluluk Ölçeği Kısa Formu (OMÖ-K): Mutluluğun ölçülmesinde 2002 yılında Hills ve Argyle tarafından geliştirilmiş ve 2011’de Doğan ve Çötök tarafından Türkiye’de geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış olan ölçek kullanılmıştır. OMÖ-K tek boyutlu olup 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan sorular 5’li likert ölçeğine göre cevaplandırılmıştır. DFA sonucunda 1 maddenin çalışmadığı tespit edilmiştir. OMÖ-K’nin uyum iyiliği değerleri iyi uyum düzeyindedir (RMSEA:0,044, χ^2/df :10,65/7, NFI:0,99, NNFI: 0,99, CFI: 1,00, GFI: 0,99, AGFI: 0,96). Bu çalışmada Oxford mutluluk ölçeğinin Cronbach alfa katsayısı $\alpha=.817$ değerini alarak oldukça güvenilir bir ölçek olduğunu kanıtlamıştır.

Uyum iyiliği ve Cronbach alfa katsayıları bağlamında tüm ölçeklerin yapısal olarak geçerlilik ve güvenilirlikleri test edilmiş ve sonuçta ölçeklerin tamamının geçerli ve güvenilir ölçekler oldukları sonucuna varılmıştır.

3.4. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Araştırmada önerilen model Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1: Önerilen Araştırma Modeli

Önerilen model doğrultusunda geliştirilen hipotezler aşağıda verilmiştir.

H₁: Sosyal Destek, Psikolojik Sağlamlığın anlamlı bir yordayıcısıdır.

H₂: Örgütsel Destek, Psikolojik Sağlamlığın anlamlı bir yordayıcısıdır.

H₃: Sosyal Destek, Mutluluğun anlamlı bir yordayıcısıdır.

H₄: Örgütsel Destek, Mutluluğun anlamlı bir yordayıcısıdır.

H₅: Psikolojik Sağlık, Mutluluğun anlamlı bir yordayıcısıdır.

4. Araştırmanın Analizleri ve Bulguları

Bu başlık altında çalışmada elde edilen bulgular, tablolar yardımıyla alt başlıklar halinde aşağıda verilmeye çalışılmıştır.

4.1. Betimsel İstatistikler ve Değişkenler Arası İlişkiler

Araştırmada ele alınan değişkenlere ait aritmetik ortalama ve çarpıklık/basıklık değerleri aşağıda çizelge 1’de verilmiştir. Çizelge 1’de ayrıca değişkenler arası ilişkileri belirlemeye yönelik olarak yapılan pearson korelasyon analizi sonuçları da görülebilir.

Çizelge 1: Betimsel İstatistikler ve Değişkenler Arası İlişkiler

Değişkenler (N= 271)	\bar{x}	Çarpıklık	Basıklık	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Aile Desteği	6,17	-1,034	,307	(,826)							
2. Arkadaş Desteği	5,48	-,833	,145	,400**	(,908)						
3. Özel Bir İnsan Desteği	4,58	-,420	-1,162	,278**	,529**	(,966)					
4. Örgütsel Adalet	2,98	-,069	-,488	,192**	,198**	,155*	(,934)				
5. Yönetim Desteği	3,54	-,541	-,033	,296**	,246**	,200**	,701**	(,916)			
6. Örgütsel Ödüller ve İş Koşulları	2,77	,016	-,439	122*	,142*	,149*	,771**	,687**	(,897)		
7. Psikolojik Sağlık	3,46	-,317	-,402	,202**	,241**	,178**	,192**	,156*	,167**	(,845)	
8. Mutluluk	3,43	-,373	-,191	,368**	,386**	,279**	,361**	,298**	,282**	,581**	(,817)

(p<0.05 için * ve p<0.01 için **). Parantez içerisindeki değerler boyutların güvenilirlik katsayılarını göstermektedir.

Araştırma verilerinin normal dağılım gösterip göstermediği çarpıklık basıklık değerleri incelenerek test edilmiştir. Test sonuçlarına çizelge 1’den bakılabilir. Çizelge 1 incelendiğinde verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin $\pm 1,5$ aralığında olduğu tespit edilmiştir. Schumacker ve Lomax (2004, s. 69)’a göre, çarpıklık ve basıklık katsayılarının $\pm 1,5$ aralığında değerler alması durumunda verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Korelasyon analizi sonuçlarına göre tüm değişkenler arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler olduğu çizelge 1’den tespit edilmektedir. Çizelge 1’e göre değişkenler arasındaki ilişkinin en yüksek olduğu boyutlar sırasıyla, psikolojik sağlık ile mutluluk ($r= 0,581$, $p<0.01$), arkadaş desteği ile mutluluk ($r= 0,386$, $p<0.01$), aile desteği ile mutluluk ($r= 0,368$, $p<0.01$), örgütsel adalet ile mutluluk ($r= 0,361$, $p<0.01$), yönetim desteği ile mutluluk ($r= 0,298$, $p<0.01$), aile desteği ile yönetim desteği ($r= 0,296$, $p<0.01$) ve örgütsel ödüller ve iş koşulları ile mutluluk ($r= 0,282$, $p<0.01$) şeklindedir.

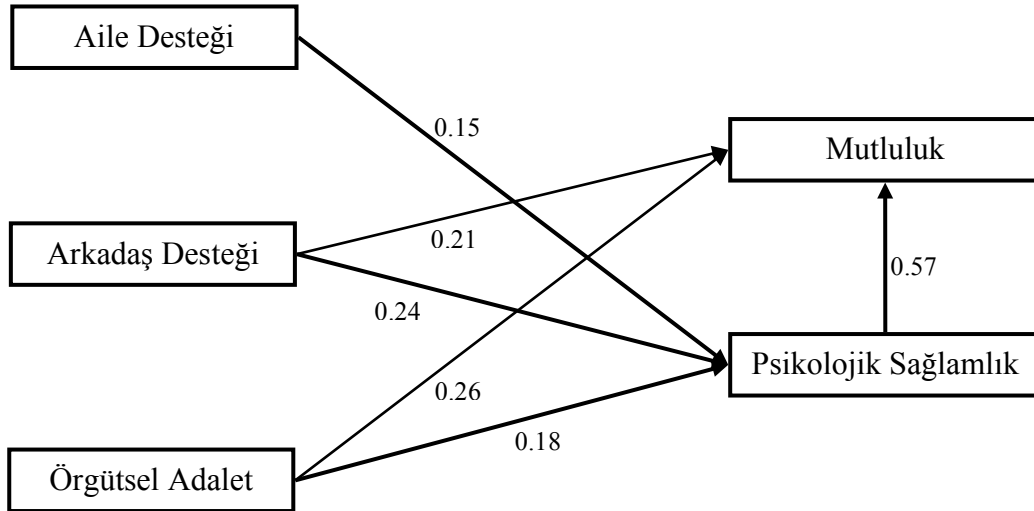
4.2. Hipotez Testlerine Yönelik Bulgular

Araştırmanın hipotezlerini test etmek amacıyla önerilen araştırma modeline ilişkin yapısal model kurulmuş ve Lisrel 8.8 programı ile uyum iyiliği değerleri test edilmiştir. Elde edilen uyum iyiliği değerlerinin (RMSEA:0,033, χ^2/df : 954,30/740, NFI:0,96,

NNFI: 0,99, CFI: 0,99, GFI: 0,85, AGFI: 0,83) kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğu görülmektedir.

Şekil 2’de görüldüğü gibi psikolojik sağlamlık üzerinde, sosyal desteğin alt boyutlarından olan aile desteği ($\beta= 0,15$, $p<0,05$) ve arkadaş desteğinin ($\beta= 0,24$, $p<0,05$) pozitif yönlü ve anlamlı etkisi bulunmaktadır. Özel bir insan desteğinin anlamlı etkisi tespit edilememiştir. Bu durumda H_1 hipotezinin kısmen kabul edildiği söylenebilir. Yine şekil 2’den görüleceği üzere psikolojik sağlamlık üzerinde, örgütsel desteğin alt boyutlarından olan örgütsel adalet ($\beta= 0,18$, $p<0,05$) boyutunun pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisi bulunmaktadır. Örgütsel desteğin diğer iki alt boyutunun psikolojik sağlamlık üzerinde anlamlı bir etkisi gözlemlenmemiştir. Bu doğrultuda H_2 hipotezi de kısmen kabul edilmiştir. 3 numaralı hipotezde sosyal desteğin, mutluluk üzerine olan etkisi incelenmektedir. Sosyal desteğin alt boyutlarından olan arkadaş desteği ($\beta= 0,21$, $p<0,05$) boyutunun mutluluğu pozitif ve anlamlı bir şekilde açıkladığı, aile desteği ve özel bir insan desteği boyutlarının ise anlamlı bir etki yapmadığı şekil 2’den tespit edilmiştir. Bu sebeple H_3 hipotezi de kısmen kabul edilmiştir. Örgütsel desteğin, mutluluk üzerine olan etkisine bakıldığında sadece örgütsel adalet ($\beta= 0,26$, $p<0,05$) boyutunun pozitif yönlü ve anlamlı bir etkide bulunduğu diğer iki boyutun ise anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Bundan dolayı H_4 hipotezi kısmen kabul edilmiştir. Son olarak psikolojik sağlamlığın, mutluluk üzerine olan etkisinin test edildiği 5 numaralı hipotez sonuçlarına bakıldığında ($\beta= 0,57$, $p<0,05$), pozitif yönlü ve anlamlı bir etki tespit edilmiştir. Bu doğrultuda H_5 ’ün kabul edilmesine karar verilmiştir.

Şekil 2: Yapısal Eşitlik Sonuç Modeli

Sonuç modelinde görüldüğü üzere mutluluğu açıklayan değişkenler psikolojik sağlamlık, örgütsel adalet ve arkadaş desteğidir. Bu değişkenler mutluluğu $R^2=0,62$ düzeyinde açıklamaktadır. Yine modelde görüleceği üzere psikolojik sağlamlık değişkeni, örgütsel adalet, arkadaş desteği ve aile desteği değişkenleri tarafından yordanmaktadır. Bu değişkenlerin psikolojik sağlamlığı açıklama düzeyi ise $R^2= 0,18$ olarak tespit edilmiştir.

5. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada sosyal destek ve örgütsel desteğin, psikolojik sağlamlığa ve mutluluğa olan etkisi araştırılmıştır. Analiz sonuçlarına göre hem sosyal desteğin hem de örgütsel desteğin, psikolojik sağlamlık ve mutluluk üzerinde pozitif etkileri olduğu tespit edilmiştir. Aynı tespitler psikolojik sağlamlığın, mutluluk üzerindeki etkisinde de yapılmıştır.

Yapılan araştırmada sosyal destek boyutlarından aile desteği ve arkadaş desteğinin, örgütsel destek boyutlarından ise sadece örgütsel adaletin, psikolojik sağlamlık üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisinin olduğu belirlenmiştir. Akademisyenlerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin, aile ve arkadaşlarından alacağı destek ile yukarı çekilebileceği, aynı zamanda örgütsel adaletin sağlanmasının da psikolojik sağlamlık üzerinde anlamlı etki yapabileceği bu çalışmayla ortaya koyulmuştur. Güngörmüş vd. (2015), Meredith vd. (2011) ile Wilks ve Spivey (2010)'in yaptıkları çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Bu çalışmada akademisyenlerin mutluluklarının belirleyicilerinin arkadaş desteği, örgütsel adalet ve psikolojik sağlamlık olduğu bulunmuştur. Akademisyenlerin mutlulukları üzerine en yüksek etkide bulunan değişken psikolojik sağlamlıktır. Psikolojik olarak kendini sağlam hissedenden bireylerin, zorluklarla mücadele edebilmeleri ve üstesinden gelebilmeleri, onları daha da güçlendirerek mutluluk düzeyleri üzerinde olumlu etki yapmaktadır. Lü vd. (2014) yaptıkları çalışmada, psikolojik sağlamlığın mutluluğu olumlu yönde etkilediğine yönelik sonuçlar bulmuşlardır. Mutluluk belirleyicilerinden birisinin aile desteği olmaması, onun yerine arkadaş desteğinin mutluluğu anlamlı şekilde açıklaması da karşımıza çıkan diğer bir bulgudur. İnsanları mutlu eden ve mutluluklarının sürekliliğini sağlayan faktörlerden birisi pek tabii ki arkadaş desteğidir. Çalışma saatleri esnek olan, takım çalışmasına ihtiyaç duyan ve 24 saatin uyku haricinde önemli bir kısmını işyerinde arkadaşları ile geçiren akademisyenlerin mutluluklarının açıklanmasında arkadaş desteğinin, aile desteğine göre daha ön planda olması çokta şaşırtıcı bir sonuç değildir. Frey ise 2008'de yaptığı çalışmada, mutluluğu arkadaş desteği ile birlikte aile desteğinin de etkilediği bulgusunu elde etmiştir.

Araştırmanın maddi ve zaman kısıtları nedeniyle iki Devlet üniversitesinde yürütülmesi önemli bir kısıttır. Sayı ve nitelik olarak farklı örneklerle gerçekleştirilecek tekrar çalışmaları daha sağlıklı ve genellenebilir sonuçlara ulaşma imkânı tanıyacaktır. Ayrıca anketlerin doldurulmasında kişilerin öz değerlendirmelerinin esas alınması ve sosyal beğenirlik etkisinin varlığının değerlendirmeye alınmamış olması, birer sınırlılık olarak yine göz önünde bulundurulmalıdır.

Kaynakça

- Akın, M. (2008). Örgütsel destek, sosyal destek ve iş/aile çatışmalarının yaşam tatmini üzerindeki etkileri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(2): 141-170.
- Allen, D. G., Shore, L. M., & Griffeth, R. W. (2003). The role of perceived organizational support and supportive human resource practices in the turnover process. *Journal of Management*, 29(1): 99-118.
- Altay, B., Gönener, D., & Demirkıran, C. (2010). Bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin tükenmişlik düzeyleri ve aile desteğinin etkisi. *Fırat Tıp Dergisi*, 15(1): 10-16.
- Alver, B., Dilekmen, M., & Ada, S. (2010). Üniversite öğrencilerinin bazı öznel algılamalarına göre psikolojik belirtileri. *Turkish Psychological Counseling & Guidance Journal*, 4(33): 13-23.
- Arslan, G. (2015). Çocuk ve genç psikolojik sağlamlık ölçeği'nin (ÇGPSÖ) psikometrik özellikleri: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1): 1-12.
- Arslan, G., & Balkıs, M. (2016). Ergenlerde duygusal istismar, problem davranışlar, öz-yeterlilik ve psikolojik sağlamlık arasındaki ilişki. *Sakarya University Journal of Education*, 6(1), 8-22.
- Asad, N., & Khan, S. (2003). Relationship between job-stress and burnout: Organizational support and creativity as predictor variables. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 18(3/4), 139.
- Baltacı, H. Ş., & Karataş, Z. (2014). Validity and reliability of the resilience scale for early adolescents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 131, 458-464.
- Basım, H. N., Çetin, F., Şeşen, H. (2013). Örgütsel psikolojik sermayenin tükenmişlik sürecine etkileri: Kamu sektöründe bir araştırma. *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 13(3): 95-107.
- Basım, H. N., & Çetin, F. (2011). Yetişkinler için psikolojik dayanıklılık ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22(2): 104-114.
- Batıgün, A. D., & Kılıç, N. (2011). İnternet bağımlılığı ile kişilik özellikleri, sosyal destek, psikolojik belirtiler ve bazı sosyo-demografik değişkenler arasındaki ilişkiler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 26(67): 1-13.
- Bitmiş, M. G., Sökmen, A., & Turgut, H. (2013). Psikolojik dayanıklılığın tükenmişlik üzerine etkisi: Örgütsel özdeşleşmenin aracılık rolü. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2): 27-40.
- Bonanno, G. A. (2004). Loss, trauma, and human resilience: Have we underestimated the human capacity to thrive after extremely aversive events?. *American Psychologist*, 59(1), 20-28.
- Bülbül, S., & Giray, S. (2011). Sosyodemografik özellikler ile mutluluk algısı arasındaki ilişki yapısının analizi. *Ege Akademik Bakış*, 11(Özel Sayı): 113-123.
- Cobb, S. (1976). Social support as a moderator of life stress. *Psychosomatic Medicine*, 38(5): 300-314.

- Cohen, S., & Syme, S. L. (Eds.). (1985). *Social support and health*. San Diego, CA, US: Academic Press.
- Cohen, S., & Wills, T. A. (1985). Stress, social support, and the buffering hypothesis. *Psychological Bulletin*, 98(2), 310-357.
- Cohen, S., Mermelstein, R., Kamarck, T., & Hoberman, H. M. (1985). Measuring the functional components of social support. *Social Support: Theory, Research and Applications*, 24: 73-94.
- Cömert, Y., & Yürür, S. (2017). Pozitif psikolojik sermayenin bir belirleyicisi olarak algılanan örgütsel desteğin rolü. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 5(3): 17-34.
- Çakar, N. D., & Yıldız, S. (2009). Örgütsel adaletin iş tatmini üzerindeki etkisi: "Algılanan örgütsel destek" bir ara değişken mi?. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(28): 68-90.
- Çeçen, A. R. (2008). Öğrencilerinin cinsiyetlerine ve anababa tutum algılarına göre yalnızlık ve sosyal destek düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 6(3): 415-431.
- Doğan, T. & Sapmaz, F. (2012). Oxford mutluluk ölçeği Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin üniversite öğrencilerinde incelenmesi. *Düşünen Adam Psikiyatrisi ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 25(4): 297-304.
- Doğan, T. (2015). Kısa psikolojik sağlık ölçeği'nin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 3(1): 93-102.
- Doğan, T., Sapmaz, F., & Çötök, N. A. (2013). Öz eleştiri ve mutluluk. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(1): 391-400.
- Dumont, M., & Provost, M. A. (1998). Resilience in adolescents: Protective role of social support, coping strategies, self-esteem, and social activities on experience of stress and depression. *Journal of Youth and Adolescence*, 28(3): 343-363.
- Easterlin, R. A. (1995). Will raising the incomes of all increase the happiness of all?. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 27(1): 35-47.
- Eisenberger, R., Huntington, R., Hutchinson, S. & Sowa, D. (1986). Perceived organizational support. *Journal of Applied Psychology*, 71(3): 500-507.
- Eker, D., Arkar, H., & Yıldız, H. (2001). Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği'nin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikiyatrisi Dergisi*, 12(1), 17-25.
- Erarslan, Ö. (2014). Üniversite öğrencilerinde psikolojik sağlık ile depresif belirtiler ve yaşam memnuniyeti arasındaki ilişkide benlik saygısı, pozitif dünya görüşü ve umudun aracı rolünün incelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Feeney, B. C. & Collins, N. L. (2015). A new look at social support: A theoretical perspective on thriving through relationships. *Personality and Social Psychology Review*, 19(2): 113-147.
- Fleming, J. & Ledogar, R. J. (2008). Resilience, an evolving concept: A review of literature relevant to aboriginal research. *Pimatisiwin*, 6(2): 7-23.

- Folke, C., Carpenter, S., Walker, B., Scheffer, M., Chapin, T., & Rockström, J. (2010). Resilience thinking: Integrating resilience, adaptability and transformability. *Ecology and Society*, 15(4): 20.
- Frey, B. S., Stutzer, M. B., Meier, S., Luechinger, S., & Benesch, C. (2008). Happiness. a revolution in economics., London, England: The MIT Press Cambridge.
- Ganellen, R. J., & Blaney, P. H. (1984). Hardiness and social support as moderators of the effects of life stress. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47(1): 156-163.
- Garnezy, N. (1987). Stress, competence, and development: Continuities in the study of schizophrenic adults, children vulnerable to psychopathology and the search for stress-resistant children. *American Journal of Orthopsychiatry*, 57(2): 159-174.
- Garnezy, N. (1987). Stress, competence, and development: Continuities in the study of schizophrenic adults, children vulnerable to psychopathology and the search for stress-resistant children. *American Journal of Orthopsychiatry*, 57(2): 159-174.
- Giray, M. D., & Şahin, D. N. (2012). Algılanan örgütsel, yönetici ve çalışma arkadaşları desteği ölçekleri: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 15(30): 1-9.
- Gizir C.A. & Aydın G. (2006). Psikolojik sağlamlık ve ergen gelişim ölçeğinin uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26): 87- 99.
- Gizir, C. A. (2007). Psikolojik sağlamlık, risk faktörleri ve koruyucu faktörler üzerine bir derleme çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(28): 133-128.
- Greeff, A., & Fillis, A. J. A. (2009). Resiliency in poor single-parent families. families in society. *The Journal of Contemporary Social Services*, 90(3): 279-285.
- Güloğlu, B., & Kararımak, Ö. (2010). Üniversite öğrencilerinde yalnızlığın yordayıcısı olarak benlik saygısı ve psikolojik sağlamlık. *Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2): 73-88.
- Güngörmüş, K., Okanlı, A., & Kocabeyoğlu, T. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin psikolojik dayanıklılıkları ve etkileyen faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 6(1): 9-14.
- Gürkan U. (2006). Yılmazlık ölçeği (YÖ): Ölçek geliştirme, güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2): 45-74.
- Hussain, T., & Asif, S. (2012). Is employees' turnover intention driven by organizational commitment and perceived organizational support. *Journal of Quality and Technology Management*, 8(2): 1-10.
- Işık, Ş. (2016). Türkiye'de kendini toparlama gücü konusunda yapılmış araştırmaların incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 6(45): 65-76.
- Işık, Ş. (2016a). Psikolojik dayanıklılık ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 4(2): 165-182.

- İplik, E., İplik, F. N., & Efeoğlu, İ. E. (2014). Çalışanların örgütsel destek algılarının örgütsel vatandaşlık davranışı üzerindeki etkisinde örgütsel özdeşleşmenin rolü. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 6(12): 109-122.
- Kahya, M., & Şahin, F. (2016). Askeri liderlikle astların liderden tatmininde astların kişilik özelliklerinin düzenleyici rolü. *İş ve İnsan Dergisi*, 3(2): 93-107.
- Kaner, S., & Bayraklı, H. (2010). Aile yılmazlık ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliği ve güvenilirliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 11(2): 47-62.
- Kaplan, M. (2010). Otel işletmelerinde etiksel iklim ve örgütsel destek algılamalarının örgütsel bağlılık üzerindeki etkisi: Kapadokya örneği. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya.
- Kararımkar, Ö. (2006). Psikolojik sağlamlık, risk faktörleri ve koruyucu faktörler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 129-142.
- Kararımkar, Ö. (2007). Investigation of personal qualities contributing to psychological resilience among earthquake survivors: A model testing study. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Kararımkar, Ö., & Çetinkaya, R. S. (2016). Benlik saygısının ve denetim odağının psikolojik sağlamlık üzerine etkisi: Duyguların aracı rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(35): 30-43.
- Kaşıkcı, M. (2009). Üniversite son sınıf öğrencilerinde aileden ve arkadaşlardan algılanan sosyal destek ve benlik saygısı. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 17(3): 158-165.
- Kırık, A. M. & Sönmez, M. (2017). İletişim ve mutluluk ilişkisinin incelenmesi. *İNİF E-Dergi*, 2(1): 15-26.
- Kurtessis, J. N., Eisenberger, R., Ford, M. T., Buffardi, L. C., Stewart, K. A., & Adis, C. S. (2017). Perceived organizational support: A meta-analytic evaluation of organizational support theory. *Journal of Management*, 43(6): 1854-1884.
- Lomax, R. G., & Schumacker, R. E. (2004). A beginner's guide to structural equation modeling. Lawrence Erlbaum Associates Publishers New Jersey: London.
- Luthar S. S. (2013) Resilience at an early age and its impact on child psychosocial development. In: Tremblay R. E, Boivin M., Peters RDeV, eds. Masten A. S, topic ed. Encyclopedia on Early Childhood Development [online]. <http://www.child-encyclopedia.com/resilience/according-experts/resilience-early-age-and-its-impact-child-psychosocial-development>. Accessed December 29, 2017.
- Luthar, S. S. (2005). Resilience at an early age and its impact on child psychosocial development. Encyclopedia on early childhood development.
- Luthar, S. S., Cicchetti, D., & Becker, B. (2000). The construct of resilience: A critical evaluation and guidelines for future work. *Child Development*, 71(3): 543-562.
- Lü, W., Wang, Z., Liu, Y., & Zhang, H. (2014). Resilience as a mediator between extraversion, neuroticism and happiness, PA and NA. *Personality and Individual Differences*, 63: 128-133.

- Lyubomirsky, S., Sheldon, K. M., & Schkade, D. (2005). Pursuing happiness: The architecture of sustainable change. *Review of General Psychology, 9*(2): 111-131.
- Malecki, C. K., & Demaray, M. K. (2002). Measuring perceived social support: Development of the child and adolescent social support scale (CASSS). *Psychology in the Schools, 39*(1): 1-18.
- Malkoç, A., & Yalçın, İ. (2015). Üniversite öğrencilerinde psikolojik dayanıklılık, sosyal destek, başa çıkma ve iyi-oluş arasındaki ilişkiler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5*(43): 35-43.
- Masten, A. S. (2001). Ordinary magic: Resilience processes in development. *American Psychologist, 56*(3): 227-238.
- Masten, A.S. & Coastworth, J. D. (1998). The development of competence in favorable and unfavorable environments: Lessons from research on successful children. *American Psychologist, 53*(2), 205-220.
- Meredith, L. S., Sherbourne, C. D., Gaillot, S. J., Hansell, L., Ritschard, H. V., Parker, A. M., & Wrenn, G. (2011). Promoting psychological resilience in the US military. *Rand health quarterly, 1*(2): 2.
- Nayır, F. (2013). Algılanan örgütsel destek ölçeğinin” kısa form geçerlik güvenirlik çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 28*: 89–106.
- Nedim Bal, P. N., & Gülcan, A. (2014). Genç yetişkinlerde iyimserliğin mutluluk ve yaşam doyumu üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Asian Journal of Instruction, 2*(1): 41-52.
- Öz, F., & Yılmaz, E. B. (2009). Ruh sağlığının korunmasında önemli bir kavram: Psikolojik sağlamlık. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 16*(3): 82-89.
- Özcan, B. (2005) Anne-babaları boşanmış ve anne-babaları birlikte olan lise öğrencilerinin yılmazlık özellikleri ve koruyucu faktörler açısından karşılaştırılması. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Özer, E., & Deniz, M. E. (2014). An investigation of university students’ resilience level on the view of trait emotional EQ. *Elementary Education Online, 13*(4): 1240-1248.
- Rhoades, L., Eisenberger, R., & Armeli, S. (2001). Affective commitment to the organization: The contribution of perceived organizational support. *Journal of Applied Psychology, 86*(5), 825-836.
- Rutter, M. (1987). Psychosocial resilience and protective mechanisms. *American Journal of Orthopsychiatry, 57*(3), 316.
- Sameroff, A. (2005). Early resilience and its developmental consequences. Tremblay R. E., Barr R. G., Peters RDeV, eds. *Encyclopedia on Early Childhood Development*, 1-6.

- Sarason, I. G., Levine, H. M., Basham, R. B., & Sarason, B. R. (1983). Assessing social support: The social support questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 44(1): 127-139.
- Savi Çakar, F., Karataş, Z., & Çakır, M. A. (2014). Yetişkin yılmazlık ölçeği: Türk kültürüne uyarlanması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32: 22-39.
- Tanaka, J. S., Panter, A. T., Winborne, W. C., & Huba, G. J. (1990). Theory testing in personality and social psychology with structural equation models: A primer in 20 questions. İçinde, C. Hendrick, & M.S. Clark (Ed.) *Review of personality and social psychology* (ss. 217-241). Sage: Newbury Park, CA.
- Adger, W. N. (2000). Social and ecological resilience: Are they related?. *Progress in Human Geography*, 24(3): 347-364.
- Tanrıverdi, H., & Kılıç, N. (2017). Algılanan örgütsel destek ve örgütsel yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi, Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi*, 1(1): 1-18.
- Terzi, Ş. (2006) Kendini toparlama gücü ölçeğinin uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26): 77-86.
- Terzi, Ş. (2008). Üniversite öğrencilerinde kendini toparlama gücü'nün içsel koruyucu faktörlerle ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35: 297-306.
- Terzi, Ş. (2016). Üniversite öğrencilerinin psikolojik dayanıklılıkları ve algıladıkları sosyal destek arasındaki ilişki. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(29): 1-11.
- Tıraş, Z., & Arslan, E. (2013). Ergenlerde sosyal yetkinliğin, algılanan sosyal destek açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 12(4): 1133-1140.
- Tuna, A. A., & Boylu, Y. (2016). Algılanan örgütsel destek ve işe ilişkin duyuşsal iyi oluş halinin üretkenlik karşıtı iş davranışları üzerine etkileri: Hizmet sektöründe bir araştırma. *Journal of Business Research Turk*, 8(4): 505-521.
- Turunç, Ö., & Çelik, M. (2010). Çalışanların algıladıkları örgütsel destek ve iş stresinin örgütsel özdeşleşme ve iş performansına etkisi. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2): 183-206.
- Van Breda, A. D. (2001). Resilience theory: A literature review. Pretoria, South Africa: South African Military Health Service.
- Wilks, S. E., & Spivey, C. A. (2010). Resilience in undergraduate social work students: Social support and adjustment to academic stress. *Social Work Education*, 29(3): 276-288.
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The multidimensional scale of perceived social support. *Journal of Personality Assessment*, 52(1): 30-41.

Social and Organizational Support as Determinants of Psychological Resilience and Happiness of Academicians

Tahsin AKÇAKANAT

Süleyman Demirel University
Faculty of Economics and Administrative
Science, Isparta, Turkey
orcid.org/0000-0001-9414-6868
tahsinakcakanat@sdu.edu.tr

Hasan Hüseyin UZUNBACAK

Süleyman Demirel University
Faculty of Economics and Administrative
Science, Isparta, Turkey
orcid.org/0000-0002-3297-1659
hasanuzunbacak@sdu.edu.tr

Serpil KÖSE

Isparta Applied Sciences University
Yalvaç Büyükkutlu Applied Sciences Vocational School
Isparta, Turkey
orcid.org/0000-0003-2215-9613
serpilkose@sdu.edu.tr

Extended Summary

Introduction

Many events in social life and work life affect the psychological state of employees either positively or negatively. These effects also play a role in employees' happiness levels. The support that employees get from their surroundings is particularly important in dealing with adverse situations. In terms of psychological resilience, the support received from the organization and the social environment can be considered as elements that empower the workforce, facilitate their success, and ultimately help them to be happy. In this context, firstly the social and organizational support levels, psychological resilience and happiness levels of the academicians were tried to be measured. The study also attempted to determine the effects of social and organizational support on psychological resilience and happiness. Finally, the study also examined how psychological resilience affects academicians' happiness levels.

Method

The universe of the study is the academicians who work at universities. As a sample, academicians who are working at Süleyman Demirel University and Mehmet Akif Ersoy University were selected. Using the convenience sampling method, the electronically prepared questionnaire link was sent to the mail addresses of the academicians and they were asked to participate. The study was conducted between January 8 and January 19, 2018 and a total of 271 people participated in the survey. 40.2% of the participants are women, and 59.8% are men. 65.6% of the participants are married, 9.1% have a bachelor's degree, 40.6 have a master's degree and 50.4% have a Ph.D. When we look at the distribution of participants by title, 5.8% are professors, 6.9% are associate professors, 27.5% are assistant professors, 22.1% are research assistants, and 26.4% are lecturer. The average tenure in the organization in which participants were a part of was 9.8 ± 7.49 years and the average age was 36.02 ± 7.65 .

In the research, data were collected through questionnaire technique. The questionnaire consists of 4 scales and the information about the scales is presented below.

Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS): Perceived social support scale was developed by Zimet et al. (1988). The adaptation of the scale to Turkish was performed by Eker et al. (2001). The scale consists of 3 dimensions and 12 items as family support, friend support and special person support. As a result of the Confirmatory Factor Analysis (CFA) carried out in this study, no element was removed from the scale and the goodness of fit values are at an acceptable level (RMSEA:0.057/df:89.88/48, NFI:0.98, NNFI:0.98, CFI:0.99, GFI:0.95, AGFI:0.91). The reliability values (family support $\alpha = .826$, friend support $\alpha = .908$, special person support $\alpha = .966$) of the dimensions also indicate that the reliability of the scale is high.

Perceived Organizational Support Scale (POS): When the perceived organizational support was being measured, the scale developed by Nayır (2011) consisting of 65 items and the short form created by Nayır in 2011 were used. It consists of organizational justice and three subscales management support, organizational awards and business conditions and has 28 items. Participants answered these items in a 5-point likert style. As a result of the DFA conducted in this research, 4 items of organizational justice dimension, 1 item of management support dimension, 1 item of organizational awards and business conditions dimension are not functional. It was understood that the goodness of fit values are at an acceptable level according to the DFA result.(RMSEA:0.052, χ^2 /df:311.68/179, NFI:0.98, NNFI:0.99, CFI:0.99, GFI:0.90, AGFI:0.87). The reliability values (organizational justice $\alpha = .934$, management support $\alpha = .916$, organizational awards and business conditions $\alpha = .897$) indicate that the reliability of the scale is high.

Brief Psychological Resilience Scale (BPWS): When measuring the psychological resilience, the one-dimensional scale developed by Smith et al. (2008) and of which the validity and reliability were checked by Doğan (2015) in Turkey, and consists of 6 items, was used. Participants gave answers according to the five-point Likert scale. In this study, 2 items of this scale did not work. The goodness of fit values of the BPWS were found to be at the compliance level. (RMSEA: 0.033, χ^2 /df:1.29/1, NFI: 1.00, NNFI: 1.00, CFI: 1.00, GFI: 1.00, AGFI: 0.98). The Cronbach alpha coefficient of the scale is $\alpha = .845$, which indicates that the reliability of the scale is high.

Oxford Happiness Questionnaire (OHQ): The scale which was developed by Hills and Argyle in 2002 to measure happiness and of which the validity and reliability studies were carried out by Doğan and Çötök in 2011 was used. OHQ is one-dimensional and consists of 7 items. The questions on the scale were answered according to the 5 point likert scale. It was determined that 1 item did not work according to the DFA result. The goodness of fit values of the OHQ were found to be at the compliance level. (RMSEA: 0.044, χ^2 /df: 10.65/7, NFI: 0.99, NNFI: 0.99, CFI: 1.00, GFI: 0.99, AGFI: 0.96). In this study, the Cronbach alpha coefficient of the Oxford happiness scale was taken as $\alpha = .817$, which proved it to be a very reliable scale.

In the context of goodness of fit and Cronbach's alpha coefficients, all scales were tested for structural validity and reliability, and as a result, all of the scales were found to be valid and reliable scales.

In line with the research model, the following hypotheses were tried to be tested:

H₁: Social support is a significant predictor of psychological resilience.

H₂: Organizational support is a significant predictor of psychological resilience.

H₃: Social support is a significant predictor of happiness.

H₄: Organizational support is a significant predictor of happiness.

H₅: Psychological resilience is a significant predictor of happiness.

Conclusion and Discussion

In this study, the effects of social support and organizational support on psychological resilience and happiness were investigated. As a result of the analysis, both social support and organizational support were found to have positive effects on psychological resilience and happiness. The same can be said in the case of the effect of the psychological resilience on happiness.

It was determined that family support and friend support from the social support dimension and organizational justice from the dimension of organizational support had a positive and significant effect on the psychological resilience. It has been shown in this study that the psychological resilience levels of academicians can be increased with the support from the family and friends and at the same time organizational justice can have a significant effect on psychological resilience. In the studies conducted by Güngörmüş et al. (2015), Meredith et al. (2011) and Wilks and Spivey (2010) similar results were obtained.

In this study, it was found that the determinants of the happiness of the academicians are friend support, organizational justice and psychological resilience. It is the variable "psychological resilience" which has the highest effect on the happiness of the academicians. The fact that individuals who feel psychologically resilience are able to deal with their difficulties and overcome them, makes them stronger and creates a positive impact on their happiness levels. In their study, Lu et al (2014) found that psychological resilience affected happiness positively. Another finding is that in the case of the absence of the family support, the friend support affects the happiness significantly. One of the factors that makes people happy and ensures the continuity of their happiness is of course friend support. It is not surprising that the friend support is more significant than the family support is more than enough to explain the happiness of the academicians who have flexible working hours, need teamwork and spend a considerable amount of time with their friends at work. In Frey's study conducted in 2008, he found that the happiness is affected by both the friend support and the family support.

Due to the time and material limitations of the research, it is an important limit for it to be carried out in two state universities. Repeated studies with samples different in number and quality will provide a chance to reach more reliable and generalizable results. In addition, the fact that the self-evaluations of the people were taken as the basis and the fact that the existence of social desirability effect was not taken into consideration should also be considered as a limitation.